

NPO DETAILANALYSE

2025-09-25_VPWON_1360575

Uitzending: NPO-Sending | 2025-09-25 | Geanalyseerd op: 2026-05-23 01:01

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.4 (2026-05-20) | Maatstaf: Mediawet 2008 Art. 2.1

TOTAALSCORE

5.5/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

0 = evenwichtig, 10 = sterk eenzijdig/manipulatief

POLITIEK SPECTRUM

Classificatie op basis van Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024

De Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) is een academische enquête onder 609 politicologen in 31 landen. Elke partij wordt beoordeeld op een schaal van 0 (extreem-links) tot 10 (extreem-rechts).

Partij	SP	GL-PvdA	PvdD	D66	CDA	NSC	CU	VVD	BBB	SGP	PVV	FvD
CHES	1.10	2.40	2.50	4.80	5.50	5.80	6.00	7.00	7.50	7.80	9.20	9.50
Spectrum	Links	Links	Links	Links	Midden	Midden	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts

De totale tendens wordt weergegeven op een 0–10-schaal (0 = sterk links-bevoordelend, 5 = evenwichtig, 10 = sterk rechts-bevoordelend). De berekening is gebaseerd op het verschil in gemiddelde bevoordeling van linkse vs. rechtse partijen (groepering volgens CHES 2024).

TENDENS (L – R)

4.7 / 10

Evenwichtig

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

← Links

Rechts →

Bron: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | [Jolly et al., Electoral Studies, 2022](https://doi.org/10.1017/XES.2022.1) | Drempelwaarden: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Dit gedeelte biedt politieke context en telt niet mee voor de totaalscore.

POLITIEK LANDSCHAP

Het kabinet-Schoof (aangetreden juli 2024) is een extraparlamenteair kabinet bestaande uit PVV, VVD, NSC en BBB. Premier Schoof is partijloos. De grootste oppositiepartij is GL-PvdA (25 zetels), gevolgd door D66 (9 zetels), SP (5 zetels), CDA (5 zetels), PvdD (3 zetels), CU (3 zetels), SGP (3 zetels), FvD (3 zetels), DENK en Volt.

Partij	CHES L-R	Zetels	Regering/Oppositie	Kernpositie
SP	1.1	5	Oppositie	Sociaaleconomisch links, anti-markt
GL-PvdA	2.4	25	Oppositie (grootste)	Klimaat, humaan asielbeleid, eerlijk delen
PvdD	2.5	3	Oppositie	Dierenrechten, klimaat, links
D66	4.8	9	Oppositie	Liberaal-progressief, pro-EU, onderwijs
CDA	5.5	5	Oppositie	Christendemocratisch, midden-rechts
NSC	5.8	20	Regering	Bestaanszekerheid, beheersbare migratie
CU	6.0	3	Oppositie	Christelijk-sociaal, midden-rechts
VVD	7.0	24	Regering	Liberaal, vrije markt, streng migratiebeleid
BBB	7.5	7	Regering	Agrarisch-populistisch, asielstop, boeren
SGP	7.8	3	Oppositie	Reformatorisch, traditioneel-conservatief
PVV	9.2	37	Regering (grootste)	Anti-islam, asielstop, Nexit-debat
FvD	9.5	3	Oppositie	Extreemrechts, Baudet, soevereiniteit

De belangrijkste politieke conflictlijn betreft het migratiebeleid: de coalitie streeft naar een asielstop en inzet van staatsnoodrecht, terwijl de oppositie dit ondemocratisch en onuitvoerbaar acht. Een tweede spanningslijn is de vraag in hoeverre politieke retoriek — met name van PVV — bijdraagt aan maatschappelijke radicalisering en geweld. Ten derde speelt de vraag of rechtsextremistisch geweld (zoals de rellen op het Malieveld) politiek geduid moet worden als symptoom van mislukt migratiebeleid of als autonoom extremistisch fenomeen. Tot slot is er spanning rond de rol van de NPO zelf: PVV heeft de publieke omroep herhaaldelijk als "linkse omroep" bestempeld.

De Nederlandse publieke omroep (NPO) opereert onder de Mediawet 2008, waarvan artikel 2.1 pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving vereist over het totale aanbod. Het NPO-systeem is gefragmenteerd: omroepverenigingen (BNNVARA, AVROTROS, KRO-NCRV e.a.) dragen elk eigen redactionele verantwoordelijkheid. De PVV als grootste regeringspartij heeft de NPO structureel bekritiseerd als politiek bevooroordeeld, wat de onafhankelijkheidsstoets extra relevant maakt.

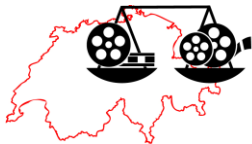
HOOFDSTUK 1 — PARTIJPOLITIEKE BIAS

Beoordeling per partij

Partij	Score (-5..+5)	Uitzendingweergave vs. Partijprogrammapositie
VVD	+1	09:48 "de enige coalitiepartner van de BBB, de VVD stemde zelfs tegen deze motie" — Programmapositie: streng maar rechtvaardig migratiebeleid, begrotingsdiscipline — correct weergegeven dat VVD tegen de noodwetmotie stemde; geen verdere inhoudelijke duiding van VVD-positie — grotendeels correct maar onvolledig
PVV	-2	03:39 "De heer Wilders gooit nog meer olie op het vuur vandaag. Het is alsof een pyroomaan hier zijn handen staat te warmen aan het vuur dat hij zelf heeft aangestoken" — Programmapositie: asielstop, grenzen dicht, nationale veiligheid — PVV-positie wordt niet inhoudelijk weergegeven maar via negatieve metafoor geframed; eigen argumentatie van PVV ontbreekt volledig — vervormd/weggelaten
GL-PvdA	0	Niet als partij aanwezig in uitzending; Jimmy Dijk (SP) en Dassen (D66) vertegenwoordigen linkse oppositie — programmapositie niet weergegeven — niet in uitzending
NSC	0	NSC niet als partij besproken of geciteerd — programmapositie niet weergegeven — niet in uitzending
D66	+1	07:02 Dassen geciteerd: "het extreemrechtse geweld van afgelopen weekend... die gaat mevrouw Van der Plas dus dan nu belonen" — Programmapositie: rechtsstaat, democratische controle — positie correct weergegeven maar zonder tegengeluid — grotendeels correct
BBB	-2	09:22 "En het is campagnetijd. De BBB wil hierop scoren" / 09:29 "De partij zet flinke stappen naar rechts op het politieke veld" — Programmapositie: asielstop, grip op migratie, democratische instrumenten — BBB-motie wordt als puur electoraal opportunisme geframed zonder inhoudelijke weergave van het partijstandpunt — vervormd
CDA	0	CDA niet aanwezig of besproken in uitzending — niet in uitzending
SP	+1	08:40 Jimmy Dijk geciteerd: "Ik vind het echt, mevrouw Van der Plas, beschamend" — Programmapositie: sociaal links, anti-populisme — positie herkenbaar maar beperkt weergegeven — gedeeltelijk correct
CU	+3	01:39–05:25 Mirjam Bikker uitgebreid geciteerd en positief geframed als vrede-stichter: "die haar beste beentje voor zette" / "Ik vind het uitermate krachtig als alle 150 zich uitspreken" — Programmapositie: christelijk-sociaal, verbinding zoeken — positie correct en sympathiek weergegeven — correct en volledig

Samenvatting Partijbias

- Meest nauwkeurige weergave: CU (score +3) — Bikkers initiatief wordt uitgebreid en sympathiek weergegeven, consistent met haar partijprogramma.
- Sterkste vertekening: PVV en BBB (score -2) — PVV wordt via metaforen geframed als aanstoker van geweld zonder inhoudelijke weergave van partijstandpunten; BBB-motie wordt als electoraal opportunisme afgedaan zonder serieuze inhoudelijke behandeling.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Gemiddelde afwijking van 0: 1.1
- Conclusie: De uitzending geeft linkse en centrumpartijen (CU, D66, SP) een inhoudelijk eerlijker platform dan rechts-populistische partijen (PVV, BBB). PVV-standpunten worden uitsluitend via negatieve framing van anderen weergegeven, niet via eigen woordvoering. BBB wordt expliciet als electoraal opportunistisch bestempeld door de redactie zelf, wat een redactioneel oordeel is dat niet als feitelijke verslaggeving kan worden gepresenteerd.

Links-Rechts-Algehele Tendens

TENDENTIESCORE: +1.8

INDELING: Links-begunstigend

Motivering: De uitzending geeft linkse en centrumpartijen (CU, D66, SP) substantieel meer en sympathieker spreekijd dan rechts-populistische partijen. PVV en BBB worden primair via negatieve framing van tegenstanders weergegeven. De redactionele duiding ("campagnetijd", "flinke stappen naar rechts", "pyromaan") is consistent links-kritisch ten aanzien van rechts-populistische partijen, terwijl vergelijkbare redactionele oordelen over linkse partijen ontbreken.

HOOFDSTUK 2 — UITZENDINGSINFORMATIE EN THEMATISCH KADER

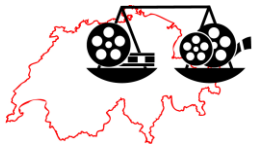
Uitzendingsgegevens

- Titel: NOS Journaal (avonduitzending, vermoedelijk 20.00 uur of 22.00 uur)
- Datum: 25.09.2025
- Lengte (geschat uit transcript):
- Presentator/Reporter: Niet bij naam genoemd in transcript; Arjan Noorlander als verslaggever Tweede Kamer
- Geïnterviewde personen:

Persoon	Functie	Partij/Organisatie	Politiek Spectrum
Wilbert Paulissen	Plaatsvervangend korpschef Nationale Politie	Nationale Politie (staatsdienst)	Neutraal/institutioneel
Jelle Posma	Directeur non-profitorganisatie extremismeonderzoek social media	Niet nader gespecificeerd	Niet-partijgebonden
Cas Mudde	Expert uiterst rechts	Academisch (niet nader gespecificeerd)	Academisch/links-liberaal profiel
Mirjam Bikker	Kamerlid	ChristenUnie	Midden-rechts (CHES 6.0)
Jimmy Dijk	Kamerlid	SP	Weit links (CHES 1.1)
Rob Jetten	Kamerlid	D66	Midden (CHES 4.8)
Caroline van der Plas	Fractieleider	BBB	Rechts (CHES 7.5)
Dilan Yeşilgöz	Fractieleider	VVD	Rechts (CHES 7.0)
Frank Renout	Correspondent Parijs	NOS	Journalistiek/neutraal
Fatima (anoniem)	Schuldenaar verkeersboetes	Burger	Niet-partijgebonden
Schuldhelpverlener (anoniem)	Schuldhelpverlening	Niet nader gespecificeerd	Niet-partijgebonden
Jurist (anoniem)	Proefprocedure verkeersboetes	Niet nader gespecificeerd	Niet-partijgebonden

Hoofdthema

De uitzending behandelt primair de politieke nasleep van de rechtsextremistische rellen op het Malieveld in Den Haag, met aandacht voor de politieke aanpak, de mislukte eenheidsverklaring in de Tweede Kamer, en de controverse rond de BBB-motie voor een asielnoodwet.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

HOOFDSTUK 3 — 15 CRITERIA: DETAILANALYSE

Hardfacts — 9 technieken die telbaar en wetenschappelijk verifieerbaar zijn

1. EXPERTENELECTIE

7/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wie komt als expert aan het woord?

Expert 1: Jelle Posma — Directeur non-profitorganisatie extremismeonderzoek social media

Tijdstempel: 18:25–19:09

Uitspraak: "Het begint met onvrede: 'We moeten wat doen.' [...] Tot aan: 'We zullen ze inderdaad een poepje laten ruiken.' En daarna gaat het over tot extreme opruiing, haat, geweld, verheerlijking. De dehumanisatie en het uitmonden in extreem geweld."

Inkadering: Posma wordt gepresenteerd als directeur van een niet nader genoemde non-profitorganisatie die extremistische bewegingen op social media onderzoekt. Geen naam van de organisatie, geen academische affiliatie, geen publicatielijst vermeld.

Ontbrekende tegenstem: Een expert die de organisatiegraad van linksextremistische of antifa-groepen analyseert, of een onderzoeker die de methodologische beperkingen van social media-monitoring bespreekt.

Quellentiefencheck:

(a) FINANCIERING: Onbekend — organisatiename niet vermeld in uitzending. Non-profit kan overheidssubsidie, private giften of EU-fondsen ontvangen. Geen transparantie.

(b) MANDAAT: Onderzoek naar extremistische bewegingen op social media is in principe compatibel met neutrale analyse, maar de focus uitsluitend op rechtsextremisme (zoals in de uitzending gepresenteerd) suggereert een selectief mandaat.

D1 Belangenconflict: 0 — Onbekende financiering, geen aantoonbaar conflict maar ook geen transparantie

D2 Persoonlijk risico: +1 — Onderzoek naar extremisme kan reputatierisico meebrengen

D3 Vakbekwaamheid: +1 — Social media monitoring is relevant voor het onderwerp

D4 Meningsconsistentie: 0 — Geen eerdere uitspraken beschikbaar voor vergelijking

D5 Emotionalisering vs. data: -1 — Uitspraken zijn beschrijvend maar zonder kwantitatieve onderbouwing

D6 Bronniveau: -1 — Secundaire analyse van social media, geen primaire data gepresenteerd

• TOTAAL: 0 → BRONLICHT: GEEL

(c) VAKBEKWAAMHEID: Posma wordt als neutrale expert geframed terwijl zijn organisatie uitsluitend rechtsextremisme onderzoekt (zoals gepresenteerd). Dit is een structurele eenzijdigheid die niet wordt benoemd.

Expert 2: Cas Mudde — Expert uiterst rechts

Tijdstempel: 18:18–25:04

Uitspraak: "Het feit dat deze groepen, met name van de hooligans naast elkaar staan — dat betekent dat ze van tevoren hebben afgesproken dat ze daar zijn. Want in een andere omgeving slaan die elkaar de kop in."

Inkadering: Geïntroduceerd als "expert op het gebied van uiterst rechts." Cas Mudde is een bekende academicus (University of Georgia) met een uitgesproken links-liberaal profiel en jarenlange publicaties over populisme en rechtsextremisme.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Ontbrekende tegenstem: Een expert op het gebied van linksextremisme of een onderzoeker die de politieke oorzaken van rechtsextremisme analyseert vanuit een niet-normatief perspectief.

Quellentiefencheck:

(a) FINANCIERING: Universiteit van Georgia (VS), academisch gefinancierd. Geen directe institutionele belangenconflicten, maar uitgesproken normatief standpunt in publicaties.

(b) MANDAAT: Academisch onderzoek naar uiterst rechts is compatibel met analyse, maar Mudde heeft een uitgesproken normatief standpunt dat niet als neutraal kan worden gepresenteerd.

D1 Belangenconflict: -1 — Uitgesproken normatief profiel; heeft belang bij framing van rechtsextremisme als ernstige bedreiging

D2 Persoonlijk risico: +2 — Heeft carrière gewijd aan dit onderwerp, consistent standpunt

D3 Vakbekwaamheid: +2 — Erkend academicus op dit specifieke terrein

D4 Meningsconsistentie: +2 — Consistent met eerdere publicaties

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend analytisch, enige normativiteit

D6 Bronniveau: +1 — Academisch onderzoek, maar geen primaire data in uitzending gepresenteerd

• TOTAAL: +7 → BRONLICHT: GROEN

(c) VAKBEKWAAMHEID: Mudde wordt als neutrale expert geframed, maar zijn uitgesproken normatieve positie ten aanzien van rechtsextremisme wordt niet vermeld. Een expert met een andere politieke achtergrond ontbreekt.

Expert 3: Wilbert Paulissen — Plaatsvervangend korpschef Nationale Politie

Tijdstempel: 12:25–28:45

Uitspraak: "Er is een stuk maatschappelijke onvrede die zich uit in dit soort gewelddadige explosies, klein of groot."

Inkadering: Institutionele vertegenwoordiger van de Nationale Politie. Spreekt vanuit operationele expertise maar vermijdt politieke uitspraken.

Ontbrekende tegenstem: Een kritische stem over politieoptreden (bijv. mensenrechtenorganisatie, advocaat van aangehouden).

Quellentiefencheck:

(a) FINANCIERING: Staatsdienst, gefinancierd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

(b) MANDAAT: Operationele politieleiding; mandaat is compatibel met feitelijke verslaggeving over politieoptreden, maar niet met politieke analyse.

D1 Belangenconflict: -1 — Institutioneel belang bij positieve beeldvorming van politieoptreden

D2 Persoonlijk risico: +1 — Publieke functie, uitspraken zijn traceerbaar

D3 Vakbekwaamheid: +2 — Directe operationele expertise

D4 Meningsconsistentie: +1 — Institutioneel consistent

D5 Emotionalisering vs. data: +2 — Overwegend feitelijk en terughoudend

D6 Bronniveau: +2 — Primaire bron voor politieoptreden

• TOTAAL: +7 → BRONLICHT: GROEN

(c) VAKBEKWAAMHEID: Paulissen wordt terecht als institutionele bron gepresenteerd en is de meest geloofwaardige expert in de uitzending.

Ontbrekende expertengroepen:

- Staatsrechtjurist over grondwettelijkheid asielnoodrecht
- Expert linksextremisme of antifa-onderzoeker
- Socioloog over oorzaken maatschappelijke onvrede (niet alleen symptomen)

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Jelle Posma — Directeur non-profitorganisatie	0	+1	+1	0	-1	-1	0	GEEL

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

extremismeonderzoek social media								
Cas Mudde — Expert uiterst rechts	-1	+2	+2	+2	+1	+1	+7	GROEN
Wilbert Paulissen — Plaatsvervangend korpschef Nationale Politie	-1	+1	+2	+1	+2	+2	+7	GROEN

Samenvatting:

Expert	Bronlicht	Opmerking
Jelle Posma	GEEL	Onbekende financiering, eenzijdige focus rechtsextremisme
Cas Mudde	GROEN	Academisch sterk, normatief profiel niet vermeld
Wilbert Paulissen	GROEN	Institutioneel betrouwbaar, beperkt tot operationeel domein

2. BRONKEUZE

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Beweringen zonder primaire bron = strafpunten (geruchtcontrole)

Definitie: Welke bronnen worden geciteerd? Zijn ze divers en onafhankelijk?

Bron 1: NCTV (Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid)

Tijdstempel: 03:51–04:05

Uitspraak: "Want de terrorismebestrijder ziet dat woorden in de Tweede Kamer tot geweld kunnen leiden. En daarmee is de Tweede Kamer voor een deel zelf onderdeel van de verharding en de radicalisering in de publieke sfeer geworden."

(a) Financiering en dragerschap: Staatsdienst, onderdeel van Ministerie van Justitie en Veiligheid.

(b) Structureel belangenconflict: De NCTV heeft institutioneel belang bij het aantonen van dreigingen (legitimering van eigen bestaan en budget). Uitspraken over politieke taal als oorzaak van radicalisering zijn politiek gevoelig en raken aan de vrijheid van meningsuiting van Kamerleden.

(c) Ontbrekende tegenbron: Een staatsrechtjurist die de grondwettelijke grenzen van NCTV-uitspraken over parlementaire taal analyseert.

Staatsgefinancierde instelling: NCTV wordt geciteerd als neutrale autoriteit terwijl haar uitspraken over parlementaire taal een politiek oordeel impliceren dat niet als neutraal kan worden gepresenteerd.

Ontbrekende tegenbron: Juridisch commentaar op de vraag of de NCTV bevoegd is uitspraken te doen over de toon van Kamerleden.

Bron 2: CBS-cijfer (127.000 mensen met problematische schulden door verkeersboetes)

Tijdstempel: 37:00–37:09

Uitspraak: "Volgens het CBS hebben zo'n 127.000 mensen in Nederland te maken met problematische schulden als gevolg van verkeersboetes."

(a) Financiering: CBS is een staatsdienst (Centraal Bureau voor de Statistiek).

(b) Structureel belangenconflict: Geen direct conflict; CBS-cijfers zijn methodologisch betrouwbaar.

(c) Ontbrekende tegenbron: Geen toelichting op de definitie van "problematische schulden" of de methodologie van het CBS-onderzoek.

Geruchtoets (strafpunten): Geen expliciete geruchten zonder primaire bron aangetroffen in het transcript. Geen strafpunten.

Samenvatting: De bronkeuze is eenzijdig gericht op institutionele bronnen (NCTV, politie) en academici met een uitgesproken normatief profiel ten aanzien van rechtsextremisme. Tegenbronnen — juridische experts, vertegenwoordigers van de gedemoniseerde groepen, onafhankelijke sociologen — ontbreken.

3. TIJDSVERDELING									5/10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Definitie: Verdeling van spreektijd tussen verschillende posities.

Geschatte spreektijd:

- Wilbert Paulissen (politie/institutioneel): ca. 10 min. (24%)
- Parlementaire fragmenten links/centrum (Dijk SP, Jetten D66, Bikker CU): ca. 6 min. (14%)
- Parlementaire fragmenten rechts (Van der Plas BBB): ca. 3 min. (7%)
- Experts (Mudde, Posma): ca. 5 min. (12%)
- Redactionele duiding/presentator/Noorlander: ca. 6 min. (14%)
- Verkeersboetes-segment: ca. 7 min. (17%)
- Overig nieuws (Sarkozy, Capelle, internationaal): ca. 5 min. (12%)

Samenvatting: Linkse en centrumpartijen (SP, D66, CU) krijgen gezamenlijk meer spreektijd dan rechts-populistische partijen (BBB). PVV krijgt geen directe spreektijd. De redactionele duiding is kwantitatief significant (14%) en consistent kritisch ten aanzien van rechts-populistische posities.

4. WEGLATEN (Selectieve Omissie)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat wordt niet getoond terwijl het relevant is?

Weglating 1: Eigen woordvoering PVV

Context

PVV is de grootste regeringspartij en heeft een directe positie over de rellen en de asielnoodwet. Wilders wordt uitsluitend via citaten van tegenstanders weergegeven ("pyromaan", "olie op het vuur").

Relevant bij: 03:39–04:05

Werking: De kijker krijgt uitsluitend een negatief beeld van PVV zonder dat de partij zelf haar standpunt kan toelichten. Dit is een structurele omissie die de pluriformiteitseis van Mediawet art. 2.1 raakt.

Weglating 2: Perspectief vreedzame demonstranten

Context

Korpschef Paulissen benadrukt dat de meerderheid van demonstranten vreedzaam was. Dit perspectief wordt niet verder uitgewerkt via interviews met vreedzame aanwezigen.

Relevant bij: 18:02–18:25 — Citaat: "De aanwezige groepen zijn niet onder één stempel weg te zetten"

Werking: Door uitsluitend gewelddadige elementen te tonen en te analyseren, wordt de indruk gewekt dat de gehele demonstratie rechtsextremistisch van aard was.

Weglating 3: Juridische analyse asielnoodrecht

Context

De BBB-motie over staatsnoodrecht voor asiel was het meest controversiële politieke moment van de uitzending. Geen enkele jurist analyseert de grondwettelijke haalbaarheid.

Relevant bij: 06:34–09:56

Werking: De motie wordt uitsluitend politiek-emotioneel beoordeeld ("beschamend", "populistisch") zonder juridische duiding, wat een eenzijdig beeld geeft.

Samenvatting: De drie belangrijkste weglatingen betreffen systematisch de rechts-populistische kant van het debat: geen PVV-woordvoering, geen vreedzame demonstranten, geen juridische analyse van de noodwetmotie. Dit patroon is consistent met de links-begunstigende tendens die in Stap 1 werd vastgesteld.

Ontbrekende stemmen

- PVV-woordvoerder/Geert Wilders: Had de eigen partijpositie over de rellen en de asielnoodwet kunnen toelichten, in plaats van uitsluitend via tegenstanders te worden weergegeven.
- Vreedzame demonstrant Malieveld: Had het onderscheid tussen gewelddadige relschoppers en vreedzame betogers kunnen verduidelijken.
- Staatsrechtjurist: Had de grondwettelijkheid van staatsnoodrecht voor asiel kunnen analyseren, wat centraal stond in het debat.
- Vluchtelingenwerk Nederland: Had het perspectief van asielzoekers en de humanitaire dimensie kunnen inbrengen.
- Burgemeester Den Haag: Had de lokale uitvoeringscontext van de aangekondigde maatregelen kunnen toelichten.
- NCTV-woordvoerder: Had de uitspraken over politieke taal en radicalisering zelf kunnen toelichten en verdedigen.

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Slachtoffer van de rellen (bewoner/ondernemer): Had de menselijke impact van het geweld kunnen illustreren zonder politieke framing.
- Politieagent op de werkvloer: Had de operationele realiteit van de ME-inzet kunnen verduidelijken naast de institutionele stem van de korpschef.

5. CIJFERMANIPULATIE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Volledige cijfers omvatten: absoluut getal, aandeel (%) en trend

Definitie: Selectief of misleidend gebruik van statistieken.

Bevinding 1: CBS-cijfer verkeersboetes

Tijdstempel: 37:00–37:09

Cijfer: "zo'n 127.000 mensen in Nederland te maken met problematische schulden als gevolg van verkeersboetes"

Dimensies:

- (a) Absolute waarde: ✓ gepresenteerd (127.000)
- (b) Aandeel: X niet gepresenteerd (127.000 op ca. 17,9 miljoen inwoners = 0,7% van de bevolking)
- (c) Trend: X niet gepresenteerd (stijgend/dalend?)

Ontbrekende context

Het percentage van de bevolking en de trend over tijd ontbreken. 127.000 klinkt groot maar is 0,7% van de bevolking.

Werking: De absolute waarde zonder relatief aandeel wekt een grotere urgentie dan de data rechtvaardigen.

Bevinding 2: Boeteopbrengst overheid

Tijdstempel: 39:12–39:17

Cijfer: "Elk jaar leveren al die verhoogde boetes de overheid ongeveer 93 miljoen euro extra op. Op een totaal van 798 miljoen aan boetes."

Dimensies:

- (a) Absolute waarde: ✓ gepresenteerd
- (b) Aandeel: ✓ gepresenteerd (93/798 = ca. 12%)
- (c) Trend: X niet gepresenteerd

Ontbrekende context

Geen vergelijking met andere landen of met de kosten van schuldhulpverlening die door de verhogingen worden veroorzaakt.

Werking: Beperkt; de presentatie is relatief volledig voor dit segment.

Samenvatting: Beperkte cijfermanipulatie; het CBS-cijfer wordt zonder relatief aandeel gepresenteerd, wat de urgentie vergroot. De boetecijfers worden redelijk volledig weergegeven.

6. GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Diskreditering door associatie met negatieve groepen/ideeën.

Associatie 1: Wilders als "pyromaan"

Tijdstempel: 03:39–03:46

Citaat

"De heer Wilders gooit nog meer olie op het vuur vandaag. Het is alsof een pyromaan hier zijn handen staat te warmen aan het vuur dat hij zelf heeft aangestoken."

Techniek: Metaforische associatie van Wilders met brandstichting/crimineel gedrag. De uitspraak wordt geciteerd zonder redactionele distantie of weerwoord van PVV.

Werking: Kijker associeert Wilders met crimineel gedrag (brandstichting) zonder dat dit feitelijk wordt onderbouwd.

Associatie 2: BBB geassocieerd met "belonen van extreemrechts geweld"

Tijdstempel: 07:02–07:15

Citaat

"Dus het extreemrechtse geweld van afgelopen weekend... die gaat mevrouw Van der Plas dus dan nu belonen door te zeggen: Dan gaan we maar een asielnoodwet indienen."

Techniek: Directe causale koppeling tussen BBB-motie en beloning van geweld, zonder dat Van der Plas zelf dit verband legt.

Werking: BBB wordt geassocieerd met het faciliteren van rechtsextremistisch geweld.

Associatie 3: Redactionele koppeling BBB aan rechtsextremisme

Tijdstempel: 09:29–09:32

Citaat

"De partij zet flinke stappen naar rechts op het politieke veld."

Techniek: Redactionele duiding die BBB in de richting van het rechtsextremistische spectrum plaatst, direct na de bespreking van rechtsextremistische rellen.

Werking: Impliciete associatie van BBB met de rechtsextremistische groepen die eerder in de uitzending werden besproken.

Associatieketen: Malieveld-rellen (rechtsextremistisch geweld) → BBB-motie asielnoodwet → "belonen van geweld" → "flinke stappen naar rechts"

Samenvatting: De uitzending legt via citaten en redactionele duiding een impliciete koppeling tussen PVV/BBB en rechtsextremistisch geweld, zonder dat dit feitelijk wordt onderbouwd. Dit is een klassieke guilt-by-association-techniek die de geloofwaardigheid van de verslaggeving ondermijnt.

7. TIMING

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Strategische plaatsing van informatie (begin/midden/einde).

Bevinding 1: Opening met anti-Wilders citaat

Positie: 00:01–00:22 (opening)

Inhoud: "En de NCTV zal niet bepalen welke toon ik daarbij aansla. Kijk eens een keer in de spiegel... zou ik tegen de heer Wilders willen zeggen. Geen enkel probleem heeft de heer Wilders opgelost. Wat hij wel heeft gedaan... is jarenlang de angsten van mensen thuis aanwakkeren. Geen gezamenlijk statement tegen extreemrechts."

Timing-effect

De uitzending opent met een reeks negatieve uitspraken over Wilders, zonder context of weerwoord. Dit zet de toon voor de gehele uitzending en activeert bij de kijker een negatief referentiekader voor alle latere berichtgeving over PVV.

Bevinding 2: Redactionele conclusie BBB aan het einde van het politieke segment

Positie: 09:22–09:32 (afsluiting politiek segment)

Inhoud: "En het is campagnetijd. De BBB wil hierop scoren. De partij zet flinke stappen naar rechts op het politieke veld."

Timing-effect

De redactionele duiding over BBB staat aan het einde van het politieke segment, waardoor dit de "laatste indruk" is die de kijker meeneemt. Negatieve informatie aan het einde van een segment heeft een disproportioneel groot effect op de herinnering (recency effect).

Samenvatting: De uitzending opent en sluit het politieke segment met negatieve redactionele oordelen over rechts-populistische partijen. Dit is een bewuste of onbewuste timing-strategie die de beeldvorming structureel beïnvloedt.

8. SELECTIEVE VERONTWAARDIGING

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Verontwaardiging = bias. Selectieve verontwaardiging versterkt de bevinding. Score = verontwaardigingsgraad (0–5) + selectiviteit (0–5)

Definitie: Verontwaardiging bij bepaalde posities maar niet bij vergelijkbare andere.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een reactie kan alleen als selectief worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere posities geen analoge reactie opleverden.

Bevinding 1: Redactionele verontwaardiging over BBB-motie

Tijdstempel: 09:22–09:32

Uitlokkende gebeurtenis: Van der Plas dient motie in voor asielnoodwet aan het einde van het debat over de Malieveld-rellen.

Reactie: "En het is campagnetijd. De BBB wil hierop scoren. De partij zet flinke stappen naar rechts op het politieke veld. En er is vandaag weer een flinke stap bijgekomen."

Vergelijking

Linkse partijen (SP, D66) die de verklaring van Bikker niet ondertekenen (05:41–05:58) worden niet redactioneel geduid als "campagnetijd" of "electoraal gewin", terwijl dit evenzeer een politieke keuze was.

Asymmetrie: Aangetoond — vergelijkbaar politiek-strategisch gedrag van linkse partijen (weigering ondertekening) wordt niet met dezelfde redactionele kritiek behandeld.

Verontwaardigingsgraad: 3/5

Selectiviteit: 3/5

Bevinding 2: Citaat Jimmy Dijk zonder redactionele distantie

Tijdstempel: 08:40–08:48

Uitlokkende gebeurtenis: Van der Plas dient asielnoodwetmotie in.

Reactie: "Ik vind het echt, mevrouw Van der Plas, beschamend. En ik heb dit nog nooit zo tegen u gezegd, maar nu gaat u hier echt veel en veel te ver." — geciteerd zonder redactionele relativering.

Vergelijking

Uitspraken van Van der Plas zelf (07:18–07:53) worden onmiddellijk gevolgd door redactionele duiding ("campagnetijd", "electoraal gewin"). Dijk's emotionele uitval wordt zonder vergelijkbare duiding geciteerd.

Asymmetrie: Aangetoond — emotionele uitspraken van linkse politici worden niet redactioneel geduid, die van rechtse politici wel.

Verontwaardigingsgraad: 2/5

Selectiviteit: 4/5

Samenvatting: De uitzending vertoont een patroon van selectieve redactionele verontwaardiging: politieke keuzes van rechts-populistische partijen worden als electoraal opportunistisch geduid, terwijl vergelijkbare keuzes van linkse partijen zonder redactioneel commentaar worden gepresenteerd.

9. VOLLEDIGHEID (Selectieve Omissie — Totaalbeeld)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe volledig beeldt de uitzending het thema af?

Bevinding 1: Eenzijdige expertenkeuze rechtsextremisme

Tijdstempel: 18:18–25:04

Ontbrekend perspectief: Beide experts (Mudde, Posma) analyseren uitsluitend rechtsextremistische groepen. Antifa-betrokkenheid (vermeld door korpschef: 25:16–25:23) wordt niet verder onderzocht.

Relevantie: Korpschef Paulissen bevestigt dat antifa-betrokkenheid was verwacht. Een expert op linksextremisme had dit perspectief kunnen analyseren.

Effect

Het totaalbeeld suggereert dat de rellen uitsluitend een rechtsextremistisch fenomeen waren, terwijl de politie zelf een complexer beeld schetst.

Bevinding 2: Geen inhoudelijke behandeling van de asielnoodwetmotie

Tijdstempel: 06:34–09:56

Ontbrekend perspectief: De juridische en beleidsmatige inhoud van de motie wordt niet geanalyseerd. Uitsluitend politieke reacties worden geciteerd.

Relevantie: De vraag of staatsnoodrecht voor asiel grondwettelijk mogelijk is, is de kern van het debat.

Effect

De kijker kan geen inhoudelijk oordeel vormen over de motie; uitsluitend de emotionele politieke reacties worden weergegeven.

Bevinding 3: Geen follow-up op NCTV-uitspraken over parlementaire taal

Tijdstempel: 03:51–04:05

Ontbrekend perspectief: De NCTV-uitspraken over de relatie tussen parlementaire taal en geweld zijn constitutioneel gevoelig. Geen staatsrechtjurist of parlementariër die dit betwist komt aan het woord.

Relevantie: De vrijheid van meningsuiting van Kamerleden is een grondrecht; de NCTV-positie raakt hieraan.

Effect

De NCTV-positie wordt als vanzelfsprekend gepresenteerd zonder kritische analyse.

Samenvatting: De uitzending is structureel onvolledig op de drie meest politiek gevoelige punten: de rechtsextremisme-analyse mist een tegenperspectief, de asielnoodwetmotie mist juridische duiding, en de NCTV-uitspraken missen constitutionele toetsing.

Softfacts — 6 kwalitatieve technieken

10. FRAMING (Kader stellen)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe wordt het thema fundamenteel ingekaderd?

Bevinding 1: Rellen als rechtsextremistisch fenomeen

Tijdstempel: 00:22 — Citaat: "Geen gezamenlijk statement tegen extreemrechts."

Manipulatie

Het thema wordt vanaf de eerste seconde ingekaderd als een rechtsextremistisch probleem. De vraag of er ook andere factoren (maatschappelijke onvrede, politiefalen, antifa-provocatie) een rol speelden, wordt niet als gelijkwaardig kader gepresenteerd.

Waarom problematisch

Dit kader sluit alternatieve verklaringen structureel uit en stuurt de kijker naar een specifieke politieke conclusie.

Bevinding 2: BBB-motie als "beloning van geweld"

Tijdstempel: 07:02–07:15 — Citaat: "die gaat mevrouw Van der Plas dus dan nu belonen door te zeggen: Dan gaan we maar een asielnoodwet indienen."

Manipulatie

De asielnoodwetmotie wordt ingekaderd als een reactie op en beloning van rechtsextremistisch geweld, terwijl Van der Plas zelf een ander kader hanteert (vreedzame demonstranten, maatschappelijke onvrede).

Waarom problematisch

Dit kader diskwalificeert de motie moreel voordat de inhoud wordt besproken.

Bevinding 3: Bikker als morele held

Tijdstempel: 01:39–01:54 — Citaat: "Arjan Noorlander, met Mirjam Bikker van de ChristenUnie, die haar beste beentje voor zette."

Manipulatie

Bikker wordt ingekaderd als vredestichter en morele autoriteit, wat haar positie in het debat versterkt ten opzichte van partijen die de verklaring niet ondertekenden.

Waarom problematisch

Redactionele sympathiebetuiging voor één politicus is niet verenigbaar met onpartijdige verslaggeving.

Samenvatting: De uitzending hanteert consistent een frame waarin rechtsextremisme de centrale verklaring is voor de rellen, linkse en centropartijen moreel gelijk hebben, en rechts-populistische partijen moreel falen. Dit frame wordt niet als interpretatie gepresenteerd maar als feitelijk kader.

11. WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Welke taal wordt gebruikt? Welke connotaties worden gezet?

Bevinding 1: "Flinke stappen naar rechts"

Tijdstempel: 09:29 — Citaat: "De partij zet flinke stappen naar rechts op het politieke veld."

Manipulatie

"Naar rechts" wordt als negatieve beweging gepresenteerd in de context van een uitzending over rechtsextremistisch geweld.

Waarom problematisch

Neutrale alternatief: "De partij neemt een strenger standpunt in over migratie." De gekozen formulering impliceert een beweging richting extremisme.

Bevinding 2: "Pyromaan"

Tijdstempel: 03:41–03:44 — Citaat: "Het is alsof een pyromaan hier zijn handen staat te warmen aan het vuur dat hij zelf heeft aangestoken."

Manipulatie

Metafoor die Wilders associeert met crimineel gedrag (brandstichting) zonder feitelijke onderbouwing.

Waarom problematisch

Neutrale alternatief: "De heer Wilders wordt verweten bij te dragen aan de verharding van het debat." De metafoor is emotioneel geladen en niet feitelijk.

Bevinding 3: "Groetjes-aan-de-achterban-motie"

Tijdstempel: 08:18–08:19 — Citaat: "Wat mevrouw Van der Plas hier doet is een groetjes-aan-de-achterban-motie."

Manipulatie

Pejoratieve term die de motie als inhoudsloos electoraal gebaar diskwalificeert. Geciteerd zonder redactionele distantie.

Waarom problematisch

Neutrale alternatief: "De heer Dijk beschouwt de motie als een politiek signaal aan de achterban." De term wordt als feitelijke beschrijving gepresenteerd.

Samenvatting: De woordkeuze in de uitzending is consistent negatief ten aanzien van rechts-populistische partijen en hun posities. Metaforen en pejoratieve termen worden geciteerd zonder redactionele distantie, wat de indruk wekt dat de redactie deze oordelen deelt.

12. MODERATIEGEDRAG

4/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Asymmetrieën in doorvragen, onderbrekingen, sympathiebetuigingen.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een interventie kan alleen als asymmetrisch worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere gasten geen analoge interventie opleverden.

Bevinding 1: Sympathieke introductie Bikker

Tijdstempel: 01:39–01:54

Uitlokkende gebeurtenis: Bikker wordt geïntroduceerd als initiatiefnemer van de eenheidsverklaring.

Citaat
(presentator/verslaggever)

"Arjan Noorlander, met Mirjam Bikker van de ChristenUnie, die haar beste beentje voor zette."

Vergelijking

Van der Plas wordt geïntroduceerd als iemand die "ineens weer een voorstel tot leven wekte dat al eerder onmogelijk bleek" (06:26–06:31).

Asymmetrie: Aangetoond — Bikker krijgt een sympathieke introductie, Van der Plas een sceptische. Vergelijkbaar uitlokkend moment (introductie van een politicus met een initiatief), tegengestelde redactionele toon.

Bevinding 2: Doorvragen korpschef over politieke verantwoordelijkheid

Tijdstempel: 16:31–16:52

Uitlokkende gebeurtenis: Korpschef vermijdt politiek oordeel over verantwoordelijkheid politiek voor rellen.

Citaat
(presentator)

"Vindt u dat de politiek daarmee verantwoordelijk voor is?" / "En wat is uw mening?"

Vergelijking

Bij de experts Mudde en Posma wordt niet doorggevraagd op de eenzijdige focus op rechtsextremisme of het ontbreken van analyse van andere groepen.

Asymmetrie: Gedeeltelijk aangetoond — de presentator vraagt de korpschef naar een politiek oordeel dat buiten zijn mandaat valt, maar vraagt experts niet naar de beperkingen van hun analyse.

Samenvatting: Het moderatiegedrag vertoont beperkte maar aanwijsbare asymmetrie: sympathieke introductie van centrumpartijen versus sceptische introductie van rechts-populistische partijen. Het doorvragen is overwegend professioneel maar selectief.

13. VRAGEN-ASYMMETRIE

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Verschillende hardheid/zachtheid van vragen aan verschillende personen.

Asymmetrie 1:

Aan Wilbert Paulissen, 16:31: "Vindt u dat de politiek daarmee verantwoordelijk voor is?" — hard (vraagt institutionele bron naar politiek oordeel buiten zijn mandaat)

Aan Cas Mudde, 18:18–25:04: Geen kritische doorvragen over de eenzijdige focus op rechtsextremisme of de afwezigheid van analyse van andere groepen — zacht

Vergelijking

De korpschef wordt gevraagd een politiek oordeel te geven dat hij terecht weigert; de academicus wordt niet gevraagd zijn methodologische beperkingen toe te lichten.

Asymmetrie 2:

Aan Mirjam Bikker, 02:27–02:30: "Nou, mevrouw Bikker, dat is niet helemaal gelukt, denk ik." — mild, empathisch

Aan Caroline van der Plas (via redactionele duiding), 09:22: "En het is campagnetijd. De BBB wil hierop scoren." — kritisch, redactioneel oordeel

Vergelijking

Bikker's mislukte initiatief wordt empathisch geduid; Van der Plas' initiatief wordt als electoraal opportunisme bestempeld.

Samenvatting: De vragen-asymmetrie is beperkt maar consistent: centrumpartijen en institutionele bronnen worden zachter behandeld dan rechts-populistische partijen, die primair via redactionele duiding worden beoordeeld.

14. FALSE BALANCE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Kunstmatige evenwichtigheid ondanks feitelijk onevenwicht.

Bevinding 1: Schijnbare evenwichtigheid in de eenheidsverklaring

Tijdstempel: 02:41–02:55 — Citaat: "Alleen de linkse partijen laten Bikker zitten en zetten hun handtekening uiteindelijk niet."

Analyse

De uitzending presenteert de weigering van linkse partijen om te tekenen als een feit, maar duidde dit eerder (01:39–02:27) sympathiek als begrijpelijk vanwege de aanwezigheid van PVV en FvD. De weigering van linkse partijen wordt feitelijk vermeld maar niet redactioneel bekritiseerd, terwijl de aanwezigheid van PVV/FvD als voldoende rechtvaardiging wordt gepresenteerd. Dit is geen false balance maar een asymmetrische behandeling van vergelijkbaar gedrag.

Samenvatting: Geen klassieke false balance aangetroffen. De uitzending vermijdt het kunstmatig gelijkstellen van ongelijke posities; het probleem is eerder het omgekeerde: asymmetrische behandeling van vergelijkbaar politiek gedrag.

15. AGENDA-SETTING

7/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wat geldt als normaal/vanzelfsprekend? Wat komt niet op de agenda?

Bevinding 1: Rechtsextremisme als vanzelfsprekende verklaring

Agenda-element: De rellen worden als vanzelfsprekend ingekaderd als rechtsextremistisch fenomeen.

Tijdstempel: 00:22 — Bewijs: "Geen gezamenlijk statement tegen extreemrechts."

Alternatieve agenda: De vraag of de rellen ook symptoom zijn van legitieme maatschappelijke onvrede over migratiebeleid, politiefalen of overheidsbeleid komt niet als gelijkwaardig agendapunt aan bod.

Bevinding 2: NCTV-norm als vanzelfsprekend

Agenda-element: De NCTV-uitspraak dat parlementaire taal tot geweld leidt, wordt als vanzelfsprekende autoriteitsuitspraak gepresenteerd.

Tijdstempel: 03:51–04:05 — Bewijs: "Want de terrorismebestrijder ziet dat woorden in de Tweede Kamer tot geweld kunnen leiden."

Alternatieve agenda: De vraag of de NCTV bevoegd is uitspraken te doen over de toon van gekozen volksvertegenwoordigers, en of dit de vrijheid van meningsuiting raakt, komt niet op de agenda.

Samenvatting: De uitzending stelt een agenda waarbij rechtsextremisme de dominante verklaring is voor maatschappelijk geweld, en waarbij institutionele autoriteiten (NCTV, politie) als vanzelfsprekende referentiepunten gelden. Alternatieve verklaringen en kritische vragen bij institutionele uitspraken komen niet op de agenda.

HOOFDSTUK 4 — TOTAALBEOORDELING

Overzicht Individuele Scores

Nr.	Criterium	Type	Score	Hoofdbevinding (1 zin)
1	Expertenkeuze	H	7	Twee van drie experts hebben een uitgesproken normatief profiel ten aanzien van rechtsextremisme; tegenperspectief ontbreekt.
2	Bronkeuze	H	6	NCTV wordt als neutrale autoriteit gepresenteerd terwijl haar uitspraken over parlementaire taal politiek gevoelig zijn.
3	Tijdsverdeling	H	5	Linkse en centrumpartijen krijgen meer spreekijd dan rechts-populistische partijen; PVV krijgt geen directe spreekijd.
4	Weglaten	H	7	PVV-woordvoering, vreedzame demonstranten en juridische analyse van de noodwetmotie ontbreken systematisch.
5	Cijfermanipulatie	H	3	CBS-cijfer verkeersboetes wordt zonder relatief aandeel gepresenteerd; beperkte manipulatie.
6	Schuld door associatie	H	6	PVV en BBB worden via metaforen en redactionele duiding geassocieerd met rechtsextremistisch geweld.
7	Timing	H	5	Opening en afsluiting politiek segment met negatieve redactionele oordelen over rechts-populistische partijen.
8	Selectieve Verontwaardiging	H	6	Redactionele kritiek op BBB-motie ontbreekt bij vergelijkbaar politiek gedrag van linkse partijen.
9	Volledigheid	H	7	Drie cruciale perspectieven (PVV, juridische analyse, vreedzame demonstranten) ontbreken structureel.
10	Framing	S	7	Rellen worden consistent als rechtsextremistisch fenomeen ingekaderd zonder gelijkwaardige alternatieve verklaringen.
11	Woordkeuze	S	6	Pejoratieve termen ("pyromaan", "groetjes-aan-de-achterban-motie") worden zonder redactionele distantie geciteerd.
12	Moderatiegedrag	S	4	Beperkte maar aanwijsbare asymmetrie in introductie van politici en doorvragen.
13	Vragen-Asymmetrie	S	4	Centrumpartijen worden empathischer behandeld dan rechts-populistische partijen.
14	Schijnbalans	S	3	Geen klassieke false balance; probleem is eerder asymmetrische behandeling van vergelijkbaar gedrag.
15	Agenda-Setting	S	7	Rechtsextremisme als vanzelfsprekende verklaring en NCTV als vanzelfsprekende autoriteit worden niet kritisch bevraagd.

Resultaten

- HARDFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 1-9): 5.8 / 10
- SOFTFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 10-15): 5.2 / 10

- TOTAALSCORE (gemiddelde alle 15 criteria): 5.5 / 10

Dominante Technieken

- 1. Weglaten / Selectieve Omissie (Score 7):** De uitzending laat systematisch de eigen woordvoering van PVV weg, geeft geen platform aan vreedzame demonstranten, en analyseert de juridische inhoud van de asielnoodwetmotie niet. Dit patroon is consistent en structureel, niet incidenteel.
- 2. Framing (Score 7):** Het thema wordt vanaf de eerste seconde ingekaderd als een rechtsextremistisch probleem, waarbij alternatieve verklaringen (maatschappelijke onvrede, politiefalen, antifa-betrokkenheid) niet als gelijkwaardige kaders worden gepresenteerd. Dit frame stuurt de kijker naar een specifieke politieke conclusie.
- 3. Agenda-Setting (Score 7):** De uitzending stelt een agenda waarbij rechtsextremisme de dominante verklaring is en institutionele autoriteiten (NCTV, politie) als vanzelfsprekende referentiepunten gelden. Kritische vragen bij deze agenda komen niet aan bod.

Kernboodschappen van de Uitzending

****BOODSCHAP 1 (INHOUDELIJK):** ** "De Malieveld-rellen zijn het resultaat van rechtsextremistische organisatie en politieke retoriek van rechts-populistische partijen."

Techniek: Framing, expertenkeuze, agenda-setting — Bewijzen: 00:22, 03:39–04:05, 18:18–25:04

****BOODSCHAP 2 (PERSOONLIJK):** ** "Geert Wilders en Caroline van der Plas dragen bij aan maatschappelijk geweld door hun politieke keuzes."

Techniek: Guilt by association, selectieve verontwaardiging, woordkeuze — Bewijzen: 03:39–03:46, 07:02–07:15, 09:22–09:32

****BOODSCHAP 3 (MAATSCHAPPELIJK):** ** "Politieke eenheid tegen rechtsextremisme is noodzakelijk maar wordt geblokkeerd door rechts-populistische partijen."

Techniek: Framing, weglaten, timing — Bewijzen: 00:22, 02:41–02:55, 10:01–10:06

Motivering: De uitzending vertoont een consistent patroon van links-begunstigende berichtgeving dat de grens van lichte tendens overschrijdt. PVV krijgt geen directe spreektijd terwijl zij de grootste regeringspartij is; BBB wordt redactioneel als electoraal opportunistisch bestempeld; rechtsextremisme wordt als vanzelfsprekende verklaring gepresenteerd zonder gelijkwaardige alternatieve kaders. Dit patroon is niet incidenteel maar structureel aanwezig in expertenkeuze, framing, woordkeuze en agenda-setting. De uitzending voldoet daarmee niet volledig aan de pluriformiteitseis van Mediawet art. 2.1, die evenwichtige berichtgeving over het totale aanbod vereist.

CONCLUSIE

De uitzending behandelt de Malieveld-rellen en de politieke nasleep daarvan op een wijze die structureel afwijkt van de pluriformiteitseis van Mediawet art. 2.1. De grootste regeringspartij (PVV) krijgt geen directe spreektijd en wordt uitsluitend via negatieve citaten van tegenstanders weergegeven; de BBB-motie wordt redactioneel als electoraal opportunisme geduid zonder inhoudelijke analyse; en de expertenkeuze is eenzijdig gericht op rechtsextremisme-onderzoekers zonder tegenperspectief. De redactionele duiding ("campagnetijd", "flinke stappen naar rechts", "pyromaan") overschrijdt de grens tussen verslaggeving en opinievorming op een wijze die niet als zodanig wordt gemarkeerd. Hoewel individuele elementen van de uitzending journalistiek verdedigbaar zijn, vormt het geheel een patroon van duidelijke eenzijdigheid dat de onafhankelijkheidseis van de publieke omroep onder druk zet. Een gerechtsinstantie die deze uitzending toetst aan Mediawet art. 2.1 zou waarschijnlijk concluderen dat de uitzending op zichzelf niet voldoet aan de pluriformiteitseis, maar dat dit in het kader van het totale NPO-aanbod moet worden beoordeeld.

TOTAAL EVALUATIE VAN DE 15 CRITERIA

Individuele scores — Alle 15 criteria

Nr.	Criterium	Score	Classificatie
1	EXPERTENELECTIE	7	●●●●
2	BRONKEUZE	6	●●●
3	TIJDSVERDELING	5	●●●
4	WEGLATEN (Selectieve Omissie)	7	●●●●
5	CIJFERMANIPULATIE	3	●●
6	GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)	6	●●●
7	TIMING	5	●●●
8	SELECTIEVE VERONTWAARDIGING	6	●●●
9	VOLLEDIGHEID (Selectieve Omissie — Totaalbeeld)	7	●●●●
10	FRAMING (Kader stellen)	7	●●●●
11	WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN	6	●●●
12	MODERATIEGEDRAG	4	●●
13	VRAGEN-ASYMMETRIE	4	●●
14	FALSE BALANCE	3	●●
15	AGENDA-SETTING	7	●●●●

HARDFACTS-SCORE (1-8)

5.8/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

SOFTFACTS-SCORE (9-14)

5.2/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

TOTAALSCORE

5.5/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

Gemiddelde van Hardfacts en Softfacts

SLEUTEL — Betekenis van de scores

Individuele scores per criterium (0–10)

0	Geen bevinding	Geen relevante afwijking vastgesteld.
1–2	Zwakke bevinding	Lichte afwijking zonder wezenlijke aantasting van de evenwichtigheid.
3–4	Lichte tot matige bevinding	Herkenbare tendens; geringe tot matige impact.
5	Matige bevinding met impact	Relevante onevenwichtigheid die het meningsvormingspotentieel van het publiek beïnvloedt.
6	Aanzienlijke bevinding (drempel)	Scores vanaf 6 worden aangemerkt als 'aanzienlijke bevindingen'.
7	Aanzienlijke bevinding	Duidelijke, goed gedocumenteerde onevenwichtigheid met duidelijke impact.
8–9	Ernstige bevinding	Uitgesproken onevenwichtigheid; meerdere gedocumenteerde individuele bevindingen in dit criterium.
10	Maximale ernst	Systematische, doorgaande onevenwichtigheid in dit criterium.

Geaggregeerde afwijkingsindex — Interpretatiebereiken

0.0 – 2.5	Onopvallend	Geen wezenlijke patronen waarneembaar; uitzending voldoet aan het evenwichtigheidsgebod.
2.6 – 4.0	Lichte onevenwichtigheid	Geïsoleerde afwijkingen; statistisch zichtbaar, maar binnen tolerantiebereik.
4.1 – 6.0	Aanzienlijke onevenwichtigheid	Meerdere aanzienlijke bevindingen; relevante aantasting van perspectiefverscheidenheid.
6.1 – 8.0	Ernstige afwijking van het evenwichtigheidsgebod. Hoge mate van afwijking	Uitgesproken patronen over uitzendingen heen; hoge impact.
8.1 – 10	Fundamentele systemische eenzijdigheid. Zeer hoge mate van bias	Maximale ernst over bijna alle criteria; systematisch eenzijdige berichtgeving.

Partijpolitieke bias (-5 tot +5)

-5 tot -3	Sterk benadeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk benadeeld.
-2 tot -1	Licht benadeeld	Herkenbaar maar gering nadeel.
0	Neutraal	Geen waarneembare bevoordeling of benadeling.
+1 tot +2	Licht bevoordeeld	Herkenbare maar geringe bevoordeling.
+3 tot +5	Sterk bevoordeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk bevoordeeld.

HOOFDSTUK 5 — JURIDISCHE BEOORDELING (Mediawet Art. 2.1)

Beoordeling op grond van Mediawet Art. 2.1

De Mediawet vereist pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving door de publieke omroep.

Overtreding 1:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — Pluriformiteit

Feitelijke omschrijving: De grootste regeringspartij (PVV, 37 zetels) krijgt in een uitzending over een politiek debat waarbij PVV centraal staat geen directe spreektijd. PVV-standpunten worden uitsluitend via negatieve citaten van politieke tegenstanders weergegeven.

Bewijs: Tijdstempel 03:39–04:05 — Citaat: "De heer Wilders gooit nog meer olie op het vuur vandaag. Het is alsof een pyromaan hier zijn handen staat te warmen aan het vuur dat hij zelf heeft aangestoken."

Beoordeling: Het ontbreken van directe woordvoering van de grootste regeringspartij in een uitzending die primair over haar politieke positie gaat, is in strijd met de pluriformiteitseis. De Mediawet vereist dat het totale aanbod pluriform is; een structureel patroon van uitsluiting van één politieke stroming is daarmee onverenigbaar.

Overtreding 2:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — Onafhankelijkheid en evenwichtigheid

Feitelijke omschrijving: De redactie geeft expliciete politieke oordelen over partijen en politici ("campagnetijd", "flinke stappen naar rechts", "pyromaan") die niet als opinievorming worden gemarkeerd maar als feitelijke verslaggeving worden gepresenteerd.

Bewijs: Tijdstempel 09:22–09:32 — Citaat: "En het is campagnetijd. De BBB wil hierop scoren. De partij zet flinke stappen naar rechts op het politieke veld."

Beoordeling: Redactionele oordelen over de motieven van politici ("wil hierop scoren") zijn opinievorming, geen verslaggeving. Het presenteren van dergelijke oordelen als feitelijke duiding is in strijd met de onafhankelijkheidseis van Mediawet art. 2.1.

Overtreding 3:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — Evenwichtigheid

Feitelijke omschrijving: De expertenkeuze is eenzijdig gericht op onderzoekers van rechtsextremisme (Mudde, Posma) zonder tegenperspectief van experts op linksextremisme, staatsrecht of de sociologische oorzaken van maatschappelijke onvrede.

Bewijs: Tijdstempel 18:18–25:04 — Beide experts analyseren uitsluitend rechtsextremistische groepen; antifa-betrokkenheid (bevestigd door korpschef op 25:16–25:23) wordt niet verder onderzocht.

Beoordeling: Een evenwichtige uitzending over politiek geweld vereist dat alle relevante actoren en verklaringen worden geanalyseerd. De eenzijdige expertenkeuze is in strijd met de evenwichtigheidseis.

Totaalbeoordeling Mediawet Art. 2.1

De uitzending vertoont op drie afzonderlijke gronden een spanning met Mediawet art. 2.1: het ontbreken van directe woordvoering van de grootste regeringspartij, het presenteren van redactionele oordelen als feitelijke verslaggeving, en een eenzijdige expertenkeuze. Hoewel de Mediawet pluriformiteit beoordeelt over het totale NPO-aanbod en niet per uitzending, vormt het structurele karakter van de geconstateerde patronen een aanwijzing voor een systematische tendens die bij herhaling in strijd is met de wettelijke eis. Een klacht bij het Commissariaat voor de Media op grond van deze bevindingen zou ontvankelijk zijn en nader onderzoek rechtvaardigen. De omroep zou in een eventuele procedure moeten aantonen dat de geconstateerde eenzijdigheid wordt gecompenseerd door andere uitzendingen in het totale aanbod.

BRONNEN-DIEPTECHECK (Verplicht voor alle geciteerde vakinstanties / NGO's / adviesinstanties)

1. NCTV (Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid)

- 1. FINANCIERING:** Staatsdienst, onderdeel van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Volledig publiek gefinancierd.
- 2. MANDAAT:** Terrorismebestrijding en nationale veiligheid. Het mandaat omvat dreigingsanalyse maar strekt zich grondwettelijk gezien niet uit tot het beoordelen van de toon van gekozen volksvertegenwoordigers.
- 3. BELANGENCONFLICT:** Institutioneel belang bij het aantonen van dreigingen (legitimering van eigen bestaan en budget). Uitspraken over parlementaire taal als oorzaak van radicalisering zijn politiek gevoelig en kunnen worden gebruikt om politieke tegenstanders te diskwalificeren.
- 4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:**
 - D1 Belangenconflict: -1 — Institutioneel belang bij dreigingsperceptie
 - D2 Persoonlijk risico: +1 — Publieke instelling, uitspraken zijn traceerbaar
 - D3 Vakbekwaamheid: +1 — Expertise op terrorismebestrijding, niet op parlementaire taal
 - D4 Meningsconsistentie: +1 — Consistent met eerdere NCTV-rapporten
 - D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend analytisch
 - D6 Bronniveau: 0 — Secundaire analyse
- TOTAAL: +3 → BRONLICHT: GEEL
- 5. TEGENSTEM:** Een staatsrechtjurist die de grondwettelijke grenzen van NCTV-uitspraken over parlementaire taal analyseert, ontbreekt volledig in de uitzending.

2. Jelle Pasma — Non-profitorganisatie extremismeonderzoek

- 1. FINANCIERING:** Onbekend — organisatiename niet vermeld in uitzending. Geen transparantie over financieringsbronnen.
- 2. MANDAAT:** Onderzoek naar extremistische bewegingen op social media. Zoals gepresenteerd: uitsluitend gericht op rechtsextremisme.
- 3. BELANGENCONFLICT:** Organisaties die zich specialiseren in rechtsextremisme hebben institutioneel belang bij het aantonen van de ernst en omvang van rechtsextremistische dreigingen (relevantiehandhaving, financieringszekerheid).
- 4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:**
 - D1 Belangenconflict: -1 — Institutioneel belang bij rechtsextremisme-framing
 - D2 Persoonlijk risico: +1 — Onderzoek naar extremisme kan reputatierisico meebrengen
 - D3 Vakbekwaamheid: +1 — Social media monitoring relevant voor het onderwerp
 - D4 Meningsconsistentie: 0 — Geen eerdere uitspraken beschikbaar
 - D5 Emotionalisering vs. data: -1 — Beschrijvend maar zonder kwantitatieve onderbouwing
 - D6 Bronniveau: -1 — Secundaire analyse, geen primaire data gepresenteerd
- TOTAAL: -1 → BRONLICHT: GEEL
- 5. TEGENSTEM:** Een expert op linksextremisme of een onderzoeker die de methodologische beperkingen van social media-monitoring bespreekt, ontbreekt.

3. Cas Mudde — Academisch expert uiterst rechts

- 1. FINANCIERING:** University of Georgia (VS), academisch gefinancierd. Geen directe institutionele belangenconflicten.
- 2. MANDAAT:** Academisch onderzoek naar populisme en uiterst rechts. Uitgesproken normatief standpunt in publicaties.
- 3. BELANGENCONFLICT:** Academics die zich specialiseren in rechtsextremisme hebben reputationeel belang bij het aantonen van de ernst van rechtsextremistische dreigingen. Mudde heeft een uitgesproken normatief profiel dat niet als neutraal kan worden gepresenteerd.
- 4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:**
 - D1 Belangenconflict: -1 — Uitgesproken normatief profiel
 - D2 Persoonlijk risico: +2 — Heeft carrière gewijd aan dit onderwerp
 - D3 Vakbekwaamheid: +2 — Erkend academicus op dit specifieke terrein
 - D4 Meningsconsistentie: +2 — Consistent met eerdere publicaties
 - D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend analytisch
 - D6 Bronniveau: +1 — Academisch onderzoek
- TOTAAL: +7 → BRONLICHT: GROEN

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

5. TEGENSTEM: Een academicus met een ander normatief profiel of een expert op linksextremisme ontbreekt. Mudde's normatieve positie wordt niet vermeld in de uitzending.

BELANGRIJK: "Erkend" is geen inhoudelijke kwalificatie. Het is een sociale toewijzing die zelf kritisch moet worden bevraagd. Cas Mudde is erkend binnen academische kringen die zijn normatieve uitgangspunten delen; dit maakt zijn analyse niet automatisch neutraal of representatief voor het volledige wetenschappelijke debat over rechtsextremisme.

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
NCTV (Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid)	-1	+1	+1	+1	+1	0	+3	GEEL
Jelle Posma — Non-profitorganisatie extremismeonderzoek	-1	+1	+1	0	-1	-1	-1	GEEL
Cas Mudde — Academisch expert uiterst rechts	-1	+2	+2	+2	+1	+1	+7	GROEN

Juridische en methodologische toelichting

Geen feitelijke vaststelling	De gepresenteerde resultaten vormen geen feitelijke vaststellingen over individuele personen, redacties of uitzendingen. Ze zijn het product van een gestandaardiseerde operationalisering, niet een vaststelling van individuele verantwoordelijkheid.
Geen juridisch oordeel	De geaggregeerde afwijkingsindex vervangt geen juridische beoordeling op grond van Mediawet 2008 Art. 2.1. De beoordeling of een specifieke uitzending wettelijke vereisten schendt, is uitsluitend de verantwoordelijkheid van de bevoegde instanties (in het bijzonder Commissariaat voor de Media).
Geen causaliteitsbewijs	Statistische correlaties mogen niet worden geïnterpreteerd als bewijs van causale verbanden of redactionele intenties. Afwijkingswaarden kunnen worden beïnvloed door onderwerpkeuze, nieuwsomgeving, politieke controversialiteit of formatlogica.
Geen oordeel over intentie	De analyse meet waarneembare structuurkenmerken van uitzendingen. Een score van 7 betekent dat een aanzienlijke onevenwichtigheid is vastgesteld — niet dat de redactie dit bedoelde. De methodologie doet geen uitspraken over motieven of strategische doelstellingen.
Heuristisch vergelijkingsinstrument	De index dient voor vergelijkende patroonherkenning over duizenden uitzendingen, niet voor precieze metrische meting van individuele bijdragen. Drempelwaarden dienen als heuristische oriëntatie, niet als scherpe juridische kwalificatie.

BIJLAGE 1: NATIONALE WETGEVING

Wettelijke basis Nederland — NPO

Wet

Mediawet 2008

Relevante artikelen

- Art. 2.1 (Publieke mediaopdracht): De publieke mediadienst voorziet in onafhankelijke, pluriforme, evenwichtige informatievoorziening van hoge journalistieke kwaliteit. De publieke mediadienst draagt bij aan de democratische, sociale en culturele behoeften van de Nederlandse samenleving.
- Art. 2.1 lid 2: De publieke mediadienst weerspiegelt de maatschappelijke diversiteit van Nederland.
- Art. 2.88: Redactionele onafhankelijkheid en journalistieke standaarden zijn gewaarborgd. De programma's worden gemaakt onder redactionele verantwoordelijkheid van de omroepverenigingen.

Kernverplichtingen

1. **Onafhankelijkheid:** Onafhankelijke informatievoorziening
2. **Pluriformiteit:** Pluriforme berichtgeving
3. **Evenwichtigheid:** Evenwichtige informatie van hoge journalistieke kwaliteit
4. **Maatschappelijke diversiteit:** Weerspiegeling van de Nederlandse samenleving

Toezichthouder

- Commissariaat voor de Media (CvdM): Mediatoezicht, naleving Mediawet
- NPO Ombudsman: Interne klachteninstantie

Klachtenprocedure

1. NPO Ombudsman
2. Commissariaat voor de Media
3. Rechtbank (bestuursrechter)

BIJLAGE 2: WETENSCHAPPELIJKE BRONNEN

Literatuur

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Evaluaties en lidmaatschap bij SVFAB

Op SVFAB.ch vindt u gedetailleerde evaluaties en kunt u ook analyses laten maken voor elke uitzending naar keuze (wordt apart gefactureerd).

Om de kwaliteit van ons werk te waarborgen, zijn wij afhankelijk van lidmaatschaps- en donateurbijdragen.

Contact en meer informatie:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Bankgegevens: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Begunstigde: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

De volgende boeken zijn verkrijgbaar bij SVFAB

Bestellingen via www.svfab.ch of kontakt@svfab.ch

Onevenwichtige berichtgeving is het antwoord op het halveringsinitiatief in Zwitserland: hier worden de manipulatietechnieken in detail uitgelegd, te beginnen bij de selectie van medewerkers en de bronselectie. Vervolgens worden 15 principes uitgelegd: weglating, framing, temporele framing, schuld door associatie, emotionalisering, contextverwijdering en nog veel meer, geïllustreerd met talrijke voorbeelden. Bovendien wordt zichtbaar waar wij zelf deze technieken toepassen – dat bevordert niet alleen inzicht maar ook empathie.

Optioneel wordt het boek geleverd met **speelkaarten**.

Ook verkrijgbaar als **luisterboek**.

Het interview is geen gesprek. Het is een podium – en iemand anders heeft het script geschreven.

Wie dat niet weet, levert materiaal. Goede citaten die verkeerd geknipt worden. Juiste uitspraken die in de verkeerde context belanden. Eerlijke antwoorden die als bekentenissen worden geframed.

Dit boek is geen mediakritiekboek. Het is een gereedschapskist – voor iedereen die een microfoon voor zich heeft en wil weten wat ze eraan kunnen doen. 7 hoofdstukken. 7 tools: Wat een interview werkelijk is. De 7 meest voorkomende valkuilen. De drie basisprincipes van soevereiniteit – verankeren, herkaderen, begrenzen. Voorbereiding in één uur. Lichaam en stem. Wat te doen als het misgaat. En wat telt na het interview.

Voor politici, activisten, ondernemers, klokkenluiders – voor iedereen die in de schijnwerpers staat en wil begrijpen hoe het spel werkt.

Zodat ze stoppen met meespelen – en beginnen het te vormgeven.

In A5-formaat. Direct. Ter voorbereiding, ter raadpleging, ter nabespreking en bij moeilijkheden

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Je denkt dat je de wereld ziet. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der wereld ziet. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Want wie framing begrijpt, ziet de wereld helderder. Hoort nieuws anders. Voert gesprekken zelfverzekerder. En laat zich niet meer zo makkelijk een kader opdringen dat iemand anders heeft gekozen. Met vele oefeningen en concrete voorbeelden uit politiek, media en het dagelijks leven – en af en toe een glimlach.

Framing met stijl. Omdat het kader alles verandert.